

رویداد

دست رد اردوغان به درخواست آزادی

● رجب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، درخواست‌ها از سوی یک متحد نزدیکش را برای آزادی سیاست‌مدار اپوزیسیون کُرد و یک نیکوکار از زندان رد کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از رویترز، فعالان حقوق بشری، قدرت‌های غربی و برخی از احزاب اپوزیسیون ترکیه همگی خواستار آزادی صلاح‌الدین دمیرتاش، رهبر اپوزیسیون و عثمان کالاولا، نیکوکار ترکیه‌ای شده‌اند که در پی کودتای نافرجام ۲۰۱۶ علیه دولت آنکارا دستگیر شده و به زندان افتاده‌اند.

حمله حوثی‌ها به تأسیسات آرامکو

● حوثی‌های یمن می‌گویند که یک ایستگاه توزیع سوخت متعلق به شرکت نفت عربستان (آرامکو) را هدف حمله موشکی قرار داده‌اند. سخنگوی نظامی این گروه به شرکت‌ها و شهروندان خارجی در عربستان هشدار داده است که «احتیاط کنند» زیرا «این عملیات ادامه می‌یابد». مسئولان عربستان تا لحظه انتشار این گزارش خبر حمله موشکی به تأسیسات نفتی آرامکو در جده را تأیید نکرده‌اند. مسئولان آرامکو نیز این خبر را تأیید یا تکذیب نکرده‌اند.

نشست مجازی با مشارکت قطر

● شورای همکاری خلیج فارس در بیانیه‌ای اعلام کرد که وزرای دفاع کشورهای عضو این شورا با مشارکت قطر نشست مجازی را از طریق ویدئوکنفرانس برگزار کردند.

حذف توییت توهین به مکرون

● یک وزیر پاکستانی نظراتی را که پیش‌تر مطرح کرده بود، مبنی بر آنکه امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، با مسلمان‌ها طوری رفتار می‌کند که نازی‌ها در جنگ جهانی دوم با یهودیان رفتار می‌کردند، پس گرفت. وزیر خارجه فرانسه از مقامات پاکستان خواسته اظهاراتی را که از سوی «شیرین مزاری»، وزیر فدرال حقوق بشر پاکستان، در توییت منتشر شده، حذف کند.

واکنش چین به جدیدترین تحریکات آمریکا

● وزارت خارجه چین اعلام کرد این کشور به سفر گزارش‌شده یک «رئیدار نیروی دریایی آمریکا به تایوان پاسخ خواهد داد و شدیداً مخالف هرگونه روابط نظامی میان تاییه و واشنگتن است.

بن‌بست مذاکرات مرزی لبنان و اسرائیل

● روزنامه اسرائیل‌الیوم نوشت مذاکرات غیرمستقیم میان لبنان و اسرائیل درباره ترسیم مرزهای دریایی به بن‌بست رسیده است. به گزارش ایسنا، این روزنامه نوشت در پی نبود پیشرفت در مذاکرات میان لبنان و اسرائیل درباره ترسیم مرزهای دریایی، جدال لفظی میان میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان و یووال اشتانتس، وزیر انرژی اسرائیل، علنا شروع شده است.

درخواست برای استعفای گانتس

● رسانه‌های اسرائیلی اعلام کردند نمایندگان و اعضای حزب آبی‌سفید به رهبری بنی گانتس معتقدند که او تسلیم نخست‌وزیر این رژیم شده است؛ برای همین خواهان استعفای او از ریاست حزب هستند.

دستگیری ۳۰۰ معترض بلاروسی

● هزاران نفر از مردم بلاروس با وجود خشونت‌های پلیس برای پانزدهمین بار علیه الکساندر لوناکاشکو دست به اعتراض مسالمت‌آمیز زدند. در پایتخت، مینسک، نخست در محله‌های مسکونی خود تجمع کردند و سپس شروع به راهپیمایی با پرچم سفید-سرخ-سفید اپوزیسیون کردند. پلیس از همان آغاز، شروع به دستگیری تظاهرات‌کنندگان کرد. مرکز حقوق بشر بلاروس، وسنا، در شامگاه یکشنبه نام بیش از ۳۰۰ نفر از دستگیرشدگان را منتشر کرد.

ساعت پنج عصر یکشنبه هواییمایی از فرودگاه «بن‌گوریون» تل‌آویو مستقیم رهسپار شهر «نئوم» در شمال غرب عربستان شد و پس از حدود پنج ساعت، به تل‌آویو بازگشت. به‌گفته «آوی شارف»، خبرنگار روزنامه هآرتص که این پرواز را پیگیری کرده بود، مسیر مستقیم به عربستان آن هم با هواییمایی تجاری، متعلق به یک سرمایه‌دار اسرائیلی که بارها در سفرهای رسمی و غیررسمی «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل، از آن استفاده شده بود، این ظن را تقویت کرد که نتانیاهو در زمان حضور «مایک پمپئو»، وزیر خارجه آمریکا در عربستان، به‌طور پنهانی به این کشور سفر کرده تا در دیدار با پمپئو و «محمد بن‌سلمان»، ولیعهد عربستان، شاید گام بلندی برای عادی‌سازی روابط با عربستان بردارد.

ساعاتی پس از انتشار گزارش سفر پنهانی نتانیاهو به نئوم، مقام‌های تل‌آویو انجام این سفر را تأیید کردند؛ اما فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان، در توییتی انجام چنین دیداری را تکذیب کرد. سفر نتانیاهو با همراهی «یوسی کوهن»، رئیس موساد، به نئوم به اندازه‌ای سری بود که حتی «بنی گانتس»، شریک نتانیاهو در قدرت و وزیر دفاع و همچنین «گابی اشکنازی»، وزیر خارجه اسرائیل، تا قبل از انجام این سفر کاملاً از آن بی‌اطلاع بودند. ساعاتی قبل از این سفر، بنی گانتس که برای پایان دادن به بحران سیاسی اسرائیل توافق کرده بود تا پست نخست‌وزیری در دو دوره دوساله بین او و نتانیاهو تقسیم شود، از تشکیل کمیسیون تحقیق درباره پرونده خرید زیردریایی از آلمان خبر داد؛ خبری که می‌تواند باعث دردسر نتانیاهو شود، چراکه نخست‌وزیر اسرائیل متهم به فساد مالی در ماجرای خرید زیردریایی از آلمان است. به همین دلیل، زمانی که رسانه‌ها از سفر پنهانی نتانیاهو به عربستان خبر دادند، مشاور رسانه‌ای نخست‌وزیر اسرائیل با طعنه به گانتس، توییت کرد که «درحالی‌که نخست‌وزیر برای دستیابی به صلح تلاش می‌کند، گانتس به بازی‌های سیاسی مشغول است».

سفر نتانیاهو به عربستان در آخرین هفته‌های حضور «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهوری کنونی ایالات متحده، در کاخ سفید صورت گرفته و بدون



عادی‌سازی رابطه و ایران، موضوع مذاکره پنهانی نتانیاهو و ملک سلمان

محرمانه در «نئوم»

تردید بی‌ارتباط با فشارهای دیپلماتیک دولت ترامپ به کشورهای عربی برای عادی‌سازی رابطه با اسرائیل نیست. عربستان مهم‌ترین و تأثیرگذارترین کشور جهان عرب محسوب می‌شود و اعلام عادی‌سازی رابطه ریاض و تل‌آویو می‌تواند دستاورد و میراثی درخور توجه در کارنامه چهارساله دونالد ترامپ باشد.
باین‌حال در هفته‌های گذشته رسانه‌ها به نقل از «ملک سلمان»، پادشاه عربستان، اعلام کرده بودند که عربستان با وجود فشارهای ایالات متحده برای عادی‌سازی رابطه با اسرائیل، فقط زمانی این اقدام را انجام خواهد داد که تضمینی برای تشکیل کشور مستقل فلسطینی وجود داشته باشد. ملک سلمان خلاف پسر و ولیعهد ماجراجویش، محمد بن‌سلمان، دیدگاهی محافظه‌کارانه در قبال اسرائیل دارد و به دلیل «نادیده‌گرفته‌شدن حق فلسطینی‌ها برای تشکیل کشور مستقل»، یکی از منتقدان جدی طرح صلح دونالد ترامپ محسوب می‌شود.

بلندپروازی بن‌سلمان

سفر روز یکشنبه نتانیاهو، نخستین سفر یک مقام

«آنتونی بلینکن» و «جک سالیوان» اعضای کلیدی کابینه جو بایدن

تکیه «دیپلمات دیپلمات‌ها» بر صندلی پمپئو



در حوزه سیاست خارجی حزب دموکرات آمریکا دارد. او با بسیاری از مقام‌های سابق امنیت ملی که خواستار سرمایه‌گذاری مجدد در دیپلماسی آمریکا و تعامل جهانی هستند، هماهنگ است. سابقه همکاری و رقابتش با بایدن به کاخ سفید منتهی نمی‌شود و در زمانی که رئیس‌جمهوری منتخب آمریکا، سناتور بود، او را «رفیق شفیق» یادین می‌نامیدند. بلینکن همچنین در زمان ریاست‌جمهوری باراک اوباما، به‌عنوان قائم مقام وزارت خارجه و نفر دوم این وزارتخانه در سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ فعالیت می‌کرده است. پیش از آن، معاون مشاور امنیت ملی در سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ بود و همچنین در دوره‌ای به سمت مشاور امنیت ملی جو بایدن، معاون وقت رئیس‌جمهوری آمریکا رسید. البته نزدیکی او به مقامات ارشد آمریکایی تنها محدود به فعالیت‌های سیاسی شخصی‌اش نمی‌شود؛ پدر او زمانی سفیر آمریکا در مجارستان و عمو بزرگش نیز سفیر آمریکا در بلژیک بوده است. به همین دلیل بسیاری بر این باورند که شجره سیاسی به همراه تجربه‌های منحصربه‌فرد شخصی‌اش، بلینکن را از دیگر اعضای کابینه بایدن متمایز می‌کند. کسانی که با سبک مدیریت او آشنا هستند، بلینکن را «دیپلمات دیپلمات‌ها» معرفی می‌کنند که «خوش‌بین» است و بر مسائل سیاست خارجی کاملاً تسلط دارد. «ام شانون» که در دهه ۱۹۹۰ با بلینکن در شورای امنیت

یکی دیگر از موضوعاتی که در مذاکرات نتانیاهو با بن‌سلمان و پمپئو مطرح شده، ایران است. شبکه ۱۳ تلویزیون اسرائیل گزارش داده که تل‌آویو و ریاض طرحی را در دست بررسی دارند که براساس آن می‌خواهند تا قبل از پایان دولت ترامپ و روی‌کارآمدن رئیس‌جمهوری دموکرات در کاخ سفید، اقدامی نظامی علیه ایران انجام دهند و شرط اساسی چنین اقدامی، حمایت همه‌جانبه واشنگتن است.

روزنامه وال‌استریت‌ژورنال در گزارش خود درباره سفر نتانیاهو و به نقل از مقام‌های عربستان نوشته است که نتانیاهو و بن‌سلمان درباره عادی‌سازی روابط و ایران گفت‌وگو کردند، اما در هیچ‌کدام از موارد توافقی میان آنها حاصل نشد و قرار است مذاکرات ادامه داشته باشد. این روزنامه همچنین خبر داده که نتانیاهو از «میشل عون»، رئیس‌جمهوری لبنان، خواسته تا در یکی از کشورهای اروپایی با او دیدار و درباره اختلاف بر سر مرزهای دریایی مذاکره کنند.

در چهار سال حضور ترامپ در کاخ سفید، ایالات متحده در رقابت ایران و عربستان در خاورمیانه، از ریاض حمایت کرده است، اما عربستان این نگرانی را دارد که با ورود «جو بایدن»، رئیس‌جمهوری منتخب آمریکا، به کاخ سفید، تجربه دوران «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری سابق آمریکا تکرار شود و واشنگتن به سیاست موازنه قدرت بین تهران و ریاض روی بیاورد؛ سیاستی که در آن، جایگاه عربستان به‌عنوان یک متحد استراتژیک آمریکا متزلزل می‌شود.

محمد بن‌سلمان می‌خواهد عربستان را به قدرت اول حوزه خلیج فارس تبدیل کند و شاید برای مقابله با این رویکرد احتمالی واشنگتن دست به اقدامات ماجراجویانه‌ای بزند. طرح اقدام نظامی علیه ایران را هم در همین راستا می‌توان تفسیر کرد. علاوه بر این، عادی‌سازی روابط عربستان با اسرائیل، یکی دیگر از خواسته‌های محمد بن‌سلمان است. او با این کار هم به تقویت جبهه ضدمقاومت به رهبری ایران کمک می‌کند و هم دولت بعدی ایالات متحده را در موقعیتی قرار می‌دهد که نتواند به‌راحتی رویکرد خود در قبال عربستان را تغییر دهد.

آنتونی بلینکن» و «جک سالیوان» اعضای کلیدی کابینه جو بایدن

نسبت اکثریت ممکن است به دلیل دو کرسی بلاکلیف تا انتخابات دوم دور ایالت جورجیا در اوایل ژانویه تغییر کند. در صورت موفقیت دموکرات‌ها برای کسب دو کرسی باقی‌مانده در ایالت جورجیا، آنها با احتساب رأی کاملاً هریس، اکثریت این مجلس را نیز می‌توانند کسب کنند. انتخاب دو کرسی مجلس سنا در ایالت جورجیا

روز پنجم ژانویه صورت می‌گیرد.

برجام و بلینکن

انتصاب بلینکن به سمت وزیر خارجه آمریکا شاید احتمال بازگشت دوباره واشنگتن به توافق هسته‌ای را قوت ببخشد. او زمانی که معاون وزیر خارجه آمریکا بود، یکی از چهره‌های شناخته‌شده و پرنفوذ در مذاکرات هسته‌ای قدرت‌های جهانی با ایران به شمار می‌رفت و همواره از تصمیم دولت دونالد ترامپ برای خروج از برجام انتقاد کرده است. به گفته ناظران بین‌المللی، پس از چین، موضوع ایران یکی از اصلی‌ترین پرونده‌هایی است که روی میز کار بلینکن قرار خواهد گرفت. او در ماه اگوست گذشته در مجمع امنیتی «آسپن» در پاسخ به این پرسش که با ایران باید چه برخوردی داشت، گفت: «اگر ایران به رعایت دقیق تعهداتش بازگشت، برای ادامه توافق هسته‌ای و مستحکم‌ترکردن و طولانی‌ترشدن آن تلاش می‌شود» و سپس تأکید کرد که در این صورت آمریکا از تعهد مجدد خود به دیپلماسی استفاده می‌کند. بلینکن همچنین گفته بود با این شرایط آمریکا می‌تواند موقعیت بهتری داشته باشد تا به‌طور مؤثری علیه دیگر «فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران» اقدام کند؛ چراکه او معتقد است که شرکای آمریکا به‌جای فاصله‌گرفتن از واشنگتن، بار دیگر با کاخ سفید متحد خواهند شد. البته او هر چند از مدافعان برجام است اما موضع سرسختانه‌ای هم دارد. ماه گذشته او در مصاحبه‌ای با یکی از رسانه‌های اسرائیلی گفته بود که اگر توافق با تهران به‌گونه‌ای تمدید و برخی تحریم‌های هسته‌ای لغو شود اما ما برای داشتن تضمینی محکم در برابر رفتارهای نادرست تهران در سایر مناطق، به تحریم‌های غیرهستهای همچنان ادامه می‌دهیم.

باین‌حال مقامات دولت ترامپ می‌گویند که حتی اگر دولت بایدن بخواهد به برجام بازگردد، امکان لغو فوری تحریم‌های وضع‌شده علیه ایران وجود ندارد. بلینکن مانند سالیوان بر این باور است که دو بازیگر عمده در خاورمیانه، ایران و عربستان سعودی هستند و نازی نیست که کسی باهوش باشد تا باور این‌ها کند که دیگر علاقلانه و ضروری نیست که ایالات متحده به‌طور نامحدود و مبهم در وضعیت جنگی با ایران باقی بماند. به باور این دو که به‌زودی سکان سیاست خارجی آمریکا را در دست می‌گیرند، اشتباهات اخیر ایالات متحده و تغییراتی که در منافع آمریکا در خاورمیانه ایجاد شده، به این معنا نیست که آمریکا می‌تواند یا می‌خواهد یا باید آن را ترک کند. در عوض باید با دیپلماسی شرایطی را تنظیم کند که در نهایت امکان کاهش مداوم حضور نظامی‌اش فراهم شود؛درحالی‌که همچنان از منافع مهم خود در منطقه توان حراست داشته باشد؛ منطقه‌ای که هنوز برای ایالات متحده مهم است و برای سان‌های آینده نیز این اهمیت خود را حفظ خواهد کرد.

خبر

برای نخستین بار در فرانسه بعد از جنگ روی داد محاکمه نیکلا سارکوزی به اتهام فساد

● نیکلا سارکوزی، رئیس‌جمهور اسبق فرانسه روز گذشته در ارتباط با اتهام تلاش برای رشوه‌دادن به یک قاضی و همچنین اعمال نفوذ در دادگاه محاکمه شد. برای نخستین بار در تاریخ فرانسه پس از جنگ جهانی دوم است که رئیس‌جمهوری اسبق این کشور به همراه دو نفر از مقامات دولتش به اتهام فساد محاکمه می‌شود. پیش از سارکوزی ۶۵ ساله، «ژاک شیراک» رئیس‌جمهوری سلف او، در ماه مارس سال ۲۰۱۱ به اتهام اختلاس در اموال عمومی به دو سال حبس تعلیقی محکوم شد. دادگاه سارکوزی روز گذشته آغاز شد و تا دهم دسامبر ادامه خواهد داشت. دادستان‌ها سارکوزی را متهم کرده‌اند به اینکه به قاضی ژیلبرر آزییر وعده شغلی آسان و پردرآمد در موناکو را در ازای اطلاعات محرمانه تحقیقات مربوط به پذیرش پول‌های غیرقانونی لیبیان بتنکور، مالک شرکت اورنال توسط سارکوزی برای کمپین انتخاباتی ۲۰۰۷ داده بود. سارکوزی که از ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ رئیس‌جمهور فرانسه بود، ارتکاب هرگونه خطا در تمامی تحقیقات مطرح‌شده علیه خود را رد کرده و شدیداً برای لغو این پرونده‌های قضایی مبارزه می‌کند. بازرسان همچنین مشغول شنود مکالمات میان سارکوزی و وکیلش تیری هرتزوک در ضمن بررسی حمایت‌های مالی از جانب لیبی در کمپین ۲۰۰۷ سارکوزی بوده‌اند. آنها در این میان فهمیدند که سارکوزی و وکیلش برای ارتباط‌برقرارکردن از تلفن‌های همراهی که تحت اسامی غلط ثبت شده استفاده کرده‌اند، از جمله اینکه تلفن سارکوزی به اسم پل بیسموت ثبت شده بود. دادستان‌ها گفته‌اند شنودها فاش کردند که سارکوزی و هرتزوک چند بار درخصوص تماس با آزییر، یک قاضی دادگاه استیناف فرانسه که در جریان تحقیقات مربوط به پرونده بتنکور بوده، بحث کرده‌اند. آنها این اتهام را مطرح کرده‌اند که سارکوزی پیشنهاد داده به آزییر در جهت کسب شغلی در موناکو در ازای کمک به خودش، کمک کند. سارکوزی ماه جاری میلادی گفته بود: آزییر هرگز این شغل را در موناکو به دست نیاورد. هرتزوک و آزییر هر دو با سارکوزی در محاکمه از بابت اتهام فساد و اعمال نفوذ حضور دارند. آنها همچنین متهم به نقض قوانین حفظ اطلاعات محرمانه شغلی هستند و هر سه نفر در صورت محکومیت با احتمال مجازات تا سقف ۱۰ سال حبس و جریمه‌های سنگین مواجه هستند.

فعالان هنگ‌کنگی به ۳ سال زندان محکوم شدند

● جاشوا وونگ، اکنس چاو و ایوان لام، سه نفر از رهبران اعتراضات هنگ‌کنگ و فعالان اصلاحات در دادگاهی در رابطه با اتهام هدایت معترضان برای محاصره مراکز پلیس در سال گذشته مجرم شناخته شدند. به گزارش ایسنا، این سه نفر که از زندان برای محاکمه آورده شدند، به سه زندان بازگردانده شدند. آنها هر یک به سه سال زندان محکوم می‌شوند.این اتهامات مربوط به دوران قبل از تصویب قانون امنیتی سختگیرانه چین بوده است. طبق این قانون این افراد با حکم حبس ابد رویه می‌شدند. جاشوا وونگ، ۲۲ساله که دو بار در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ هم به دلیل نقضش در جنبش دموکراسی خواهی «چتر» به زندان محکوم شده بود، به خبرنگاران گفت که زندان نمی‌تواند جلوی فعالیت او را بگیرد. مقامات هنگ‌کنگ، موجی از بازداشت و محاکمه افرادی را که در اعتراضات چندین‌ماهه سال گذشته شرکت داشتند، همچنان ادامه می‌دهند. وونگ که هنگام بدل‌شدن به چهره اعتراضات دموکراسی جنبش چتر به رهبری دانش‌آموزان تنها ۱۷ سال داشت، در اعتراضات حامی دموکراسی و ضد چین چهره‌ای پیشرو نبود اما فعالیت ادامه‌دار او خشم پکن را برانگیخته‌است. او در ماه ژوئن گروه حامی دموکراسی خود «دموسیست» را ساعاتی بعد از تصویب قانون امنیت ملی گسترده توسط پارلمان چین برای هنگ‌کنگ- که هر آنچه پکن خراب‌کاری، جدایی، ترور و تبانی با نیروهای خارجی تلقی کند، می‌تواند مجازات حبس مادام‌العمر را به همراه داشته باشد- منحل کرد. «اگنس چاو»، همکار فعال دیرینه او، به اتهامات مربوط به اعتراضات ژوئن ۲۰۱۹ همان سال گناهکار شناخته شده و «ایوان لام» از دیگر اعضای قدیمی دموسیستو هم محکوم شده است. به گزارش رویترز، از اتهامات دیگر وونگ همچنین شرکت در یک اجتماع غیرمجاز در اکتبر ۲۰۱۹ و شرکت در نمایش شبانه به یاد سرکوب سال ۱۹۸۹ معترضان در میدان تیان‌آمن پکن در چهارم ژوئن ۲۰۲۰ بوده است. او اوایل امسال به همراه ۱۱ سیاستمدار و فعال دیگر حامی دموکراسی، از شرکت در انتخابات برای هیئت مقننه شهر در صلاحیت شد. دستگیری‌های مکرر وونگ و دیگر فعالان، باعث انتقاد دولت‌های غربی شده که می‌گویند چنین تعهد خود مبنی بر اجازه سطح بالایی از خودمختاری به هنگ‌کنگ را که هنگام بازگشت به قانون چینی در سال ۱۹۹۷ با بریتانیا، استعمارگر سابق این شهر توافق شده بود، اجرا نمی‌کند. چین این اتهام را نپذیرفته و می‌گوید هنگ‌کنگ مسئله داخلی خودش است.